

Европейски икономически преглед 2016

Европейски икономически преглед 2016

- ✘ 23-то проучване за бизнес климата в Европа
- ✘ 17-то изследване за България
- ✘ Извършено е през септември 2015 година по стандартизиран въпросник
- ✘ Участват около 59 000 фирми от 25 държави в Европа
- ✘ В България БТПП организира анкетирането на 492 фирми, повечето от които осъществяват продажби и в чужбина (82%)

Въпросник

Мениджърите на фирмите представят резултатите за 2015 година и очакванията за 2016 година за:

- ✘ Затрудненията за дейността им
- ✘ Приходите им от продажби в страната
- ✘ Приходите им от продажби в чужбина
- ✘ Заетостта във фирмата
- ✘ Инвестициите им
- ✘ Бизнес климата

Основни акценти от проучването за България

- Умерен оптимизъм за 2016 година, без резки скокове в икономиката – това показват очакванията на бизнеса, отразени в проучването. Общото впечатление е, че следващата година ще бъде по-добра от вече изтичащата 2015 година;
- България се намира “по средата” като място в сравнителен европейски план по отношение на оптимистични очаквания на бизнеса за 2016 година;
- 2015 година е била по-скоро успешна отколкото лоша за предприемачите. Резултатите показват ясно подобрене спрямо 2014 година и то най-вече по отношение на бизнес климата и заетостта;
- За поредна година мениджърите на фирми са с по-добри очаквания за приходите от износ, за разлика от продажбите им на вътрешния пазар. Почти половината от анкетираните смятат, че през 2016 г. ще увеличат приходите си зад граница. Какви ще са темповете на ръст в износа зависи много и от глобалната среда. При проучването от 2014 година година мнозинството (48%) прогнозираха ръст в износа за 2015 година, но реално 37% от тях го постигнаха;
- Най-малък дял на положителни очаквания има при продажбите на местния пазар и за заетостта за 2016 г. Може да се прогнозира, че ще се затвърди ниския ръст на вътрешното потребление, защото повечето фирми (52%) очакват да се запазят нивата им на приходи от продадените стоки у нас;

Основни акценти от проучването за България (2)

- Добри резултати за заетостта през 2015 година, но по-малко положителни очаквания за увеличаването ѝ през 2016 година – показват резултатите от проучването. Преобладаващата част от работодателите (64%) смятат, че ще запазят числеността на служителите си;
- През 2015 година близо 1/3 от фирмите са увеличили работните места, докато за 2016 година 1/4 от анкетираните прогнозира, че ще наемат допълнително персонал;
- Има известно подобрение по отношение на прогнозите за инвестициите – 36% смятат, че ще могат да увеличат нивото на инвестираните средства догодина. Въпреки това мащабни инвестиции все още е рано да се прогнозира. За 2015 година 31% от фирмите отчитат, че са вложили повече средства за развитие на бизнеса в сравнение с 2014 година;
- По-добър бизнес климат за 2016 година очакват 43% от анкетираните фирми. Резултатите за 2015 година показват, че за 36% условията на бизнес климата са били по-благоприятни в сравнение с 2014 година;
- В обобщение очакванията на фирмите от България за 2016 година показват подобрение, което предполага по-умерен растеж на българската икономика, но все още далеч от нивата преди 2008 година.

Основни акценти от проучването за България (3)

- Почти за половината от анкетираните (48%) очакват, че едни от най-големите затруднения за дейността им през 2016 година ще бъдат **цените на енергията и суровините**. За 2015 година приблизително същият дял (44%) са определили този проблем като най-голямо препятствие. Повишението на ел. енергията оказва пряко въздействие за резултатите и очакванията. Има съществена разлика между България и останалите страни – докато за страните от Европа цените на енергията и суровините през 2016 г. се очакват да бъдат едни от най-маловажните пречки, то в България несигурността при цените оказва негативно влияние;
- **Липсата на квалифицирани кадри** през 2016 година е сред най-големите пречки за една трета от работодателите. През последните години относително постоянен е делът на фирмите, които посочват този проблем – показателно за ниска скорост на реформите в образованието и обучението;
- **Условията на икономическата политика** през 2016 година също са сред водещите затруднения, посочени от 29% от анкетираните. Предприемачите се нуждаят от предсказуеми условия в икономиката, за да планират дългосрочно дейностите си. Голяма разлика се открива спрямо 2014 година, когато условията на икономическата политика според 49% да били сред най-големите им пречки;

Основни акценти от проучването за България (4)

- 28% от фирмите прогнозира, че **разходите за труд** ще оказват натиск върху тяхната дейност през 2016 година. Административните увеличения на минималните осигурителни прагове и на минималната заплата дават отражение върху мнението на фирмите. През 2015 година България продължава да е сред страните с най-силен ръст на разходите за труд в ЕС;
- 26% очакват, че вътрешното търсене ще бъде едно от най-сериозните предизвикателства за тях през 2016 година;
- Една четвърт от фирмите очакват, че **условията по финансиране** ще бъдат сред топ-пречките за дейността им догодина. Макар да се отчита известен спад на лихвите, кредитирането остава слабо и през 2015 година;
- **Валутните курсове и търсенето на външните пазари** в сравнителен аспект с останалите затруднения се оказват като най-малко проблемни. Едва 5% считат, че колебанията във валутите ще бъдат сред най-сериозните им затруднения за догодина, а само 16% очакват, че пиков проблем за тях ще бъде търсенето на външните пазари.

Забележка: Във въпроса са включени като варианти за избор общо осем затруднения: Анкетираните отбелязват най-много до 3 от: 1) вътрешното търсене; 2) търсенето на външните пазари; 3) разходите за труд; 4) липсата на квалифицирана работна ръка; 5) валутните курсове; 6) цените на енергията и суровините; 7) условията за финансиране; 8) условията на икономическата политика.

Основни акценти от резултатите в Европа (1)

EUROCHAMBRES ECONOMIC
SURVEY

2016

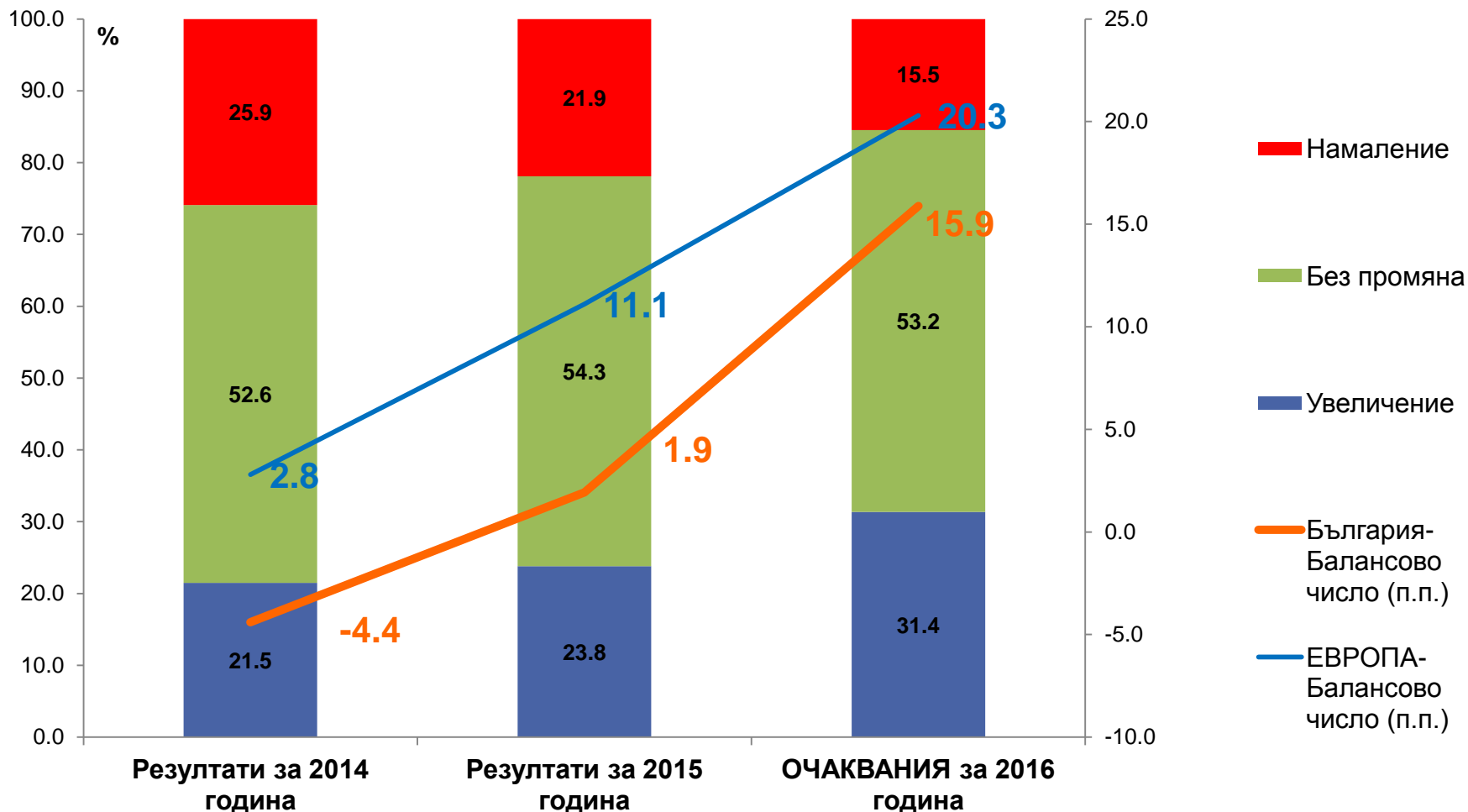
- Като цяло резултатите от европейските страни показват умерено икономическо възстановяване при условията на засилени глобални предизвикателства;
- Увеличават се положителните прогнози за търсенето на вътрешния пазар, експортните продажби и заетостта;
- Прогнозите за бизнеса климата и инвестициите намаляват леко, разкривайки чувство на несигурност за следващата година. Геополитически опасения повлияват върху плановете за нови инвестиции и разширяване на бизнеса;
- Тези смесени послания показват, че политиките в ЕС на национално и регионално равнище трябва да действат решително и последователно, за да се ускорят реформите и да се справят с външни фактори, които могат да имат отрицателно въздействие върху икономиките на страните.
- Процесите, свързани с безпрецедентния поток от бежанци трябва да бъдат овладени чрез стабилна и ефективна стратегия, координирана на ниво ЕС;

Основни акценти от резултатите в Европа (2)

- Условия на икономическата политика, вътрешното търсене и разходи за труд отново са определени като основни предизвикателства за европейските фирми за следващата година.
- Падащите цени на петрола са важен фактор, който може да допринесе за подобряване на вътрешното търсене и заетостта през 2016 година. Що се отнася до заетостта резултатите при източноевропейските страни са добри през 2015 година, а за 2016 се регистрират още по-големи очаквания за ръст;
- Както винаги, резултатите от проучването се различават значително между страните-участнички, но като цяло са в съответствие с последните прогнози на Европейската комисия и по-точно отнасящи се до по-умерен растеж, въпреки несигурността.

EUROCHAMBRES ECONOMIC
SURVEY

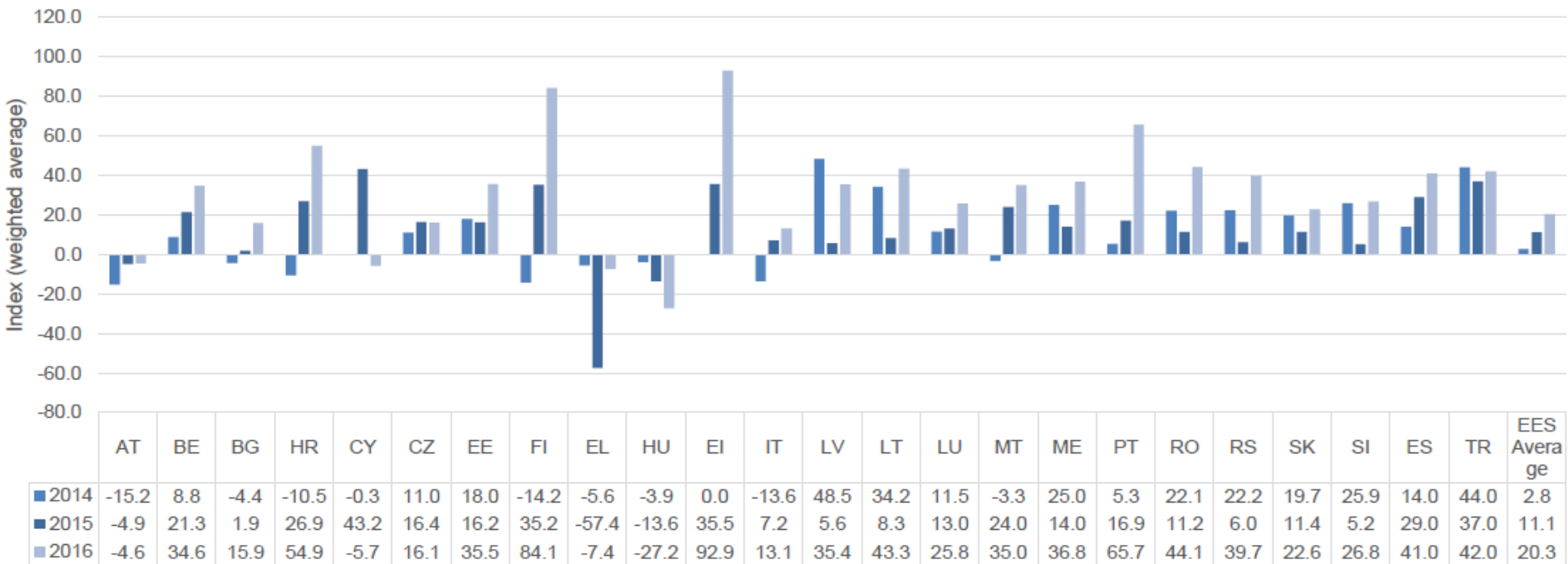
България: Приходи от продажби в страната – резултати и очаквания

Балансово число=разлика между положителните и негативните очаквания, в процентни пункта

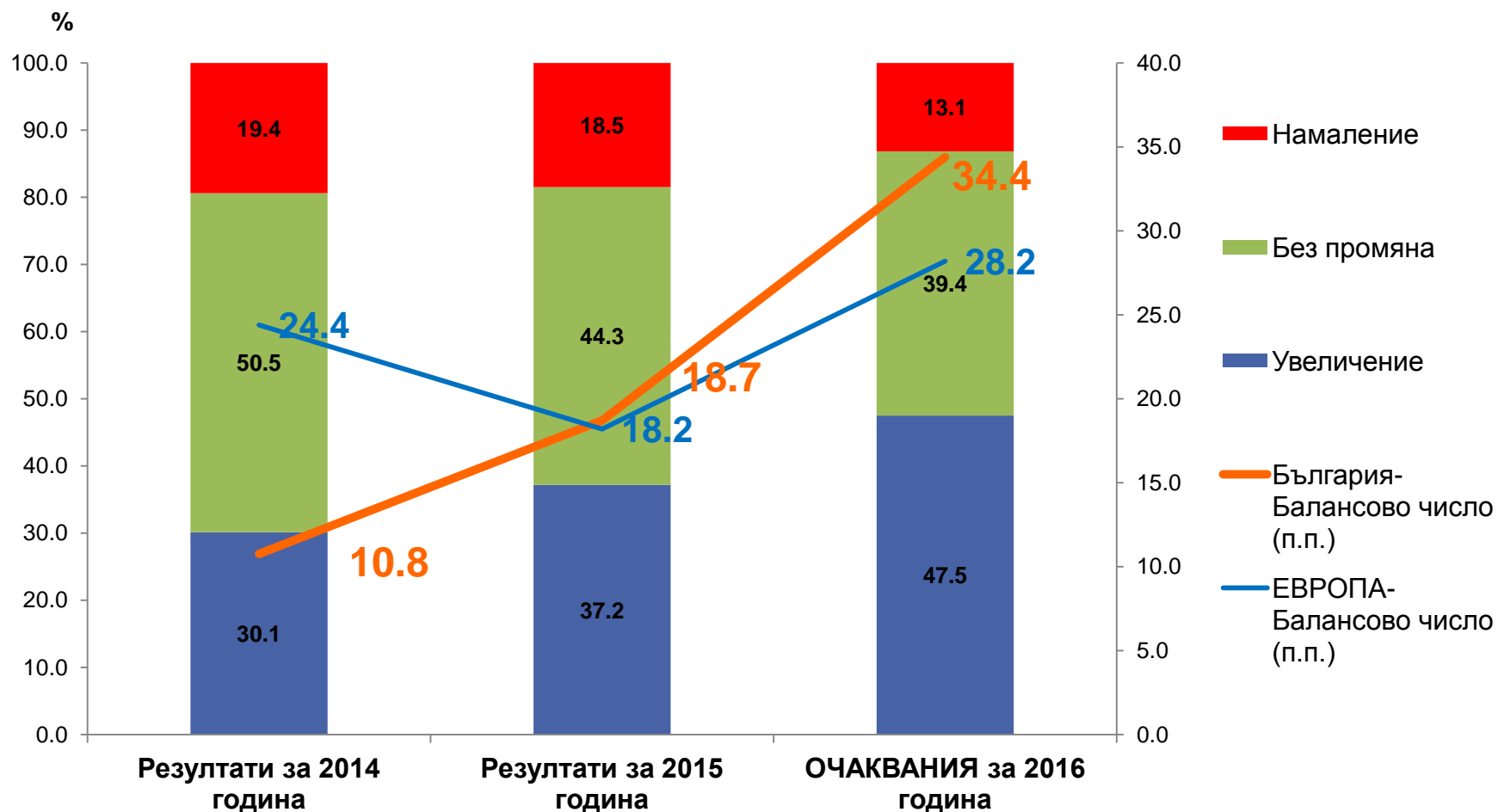
ЕВРОПА: Приходи от продажби в страните – резултати и очаквания

- Преобладаващи оптимистични очаквания за приходите от вътрешния пазар през 2016 г. се откриват най-вече при фирмите от **Ирландия, Финландия и Португалия.**
- Страни с най-многобройни негативни очаквания са **Гърция и Унгария.**
- България е на **18-та позиция по оптимизъм за приходите от местния пазар през 2016 г. – прогнозира се нисък ръст на вътрешното потребление.**

Балансово число=разлика между положителните и негативните очаквания, в процентни пункта

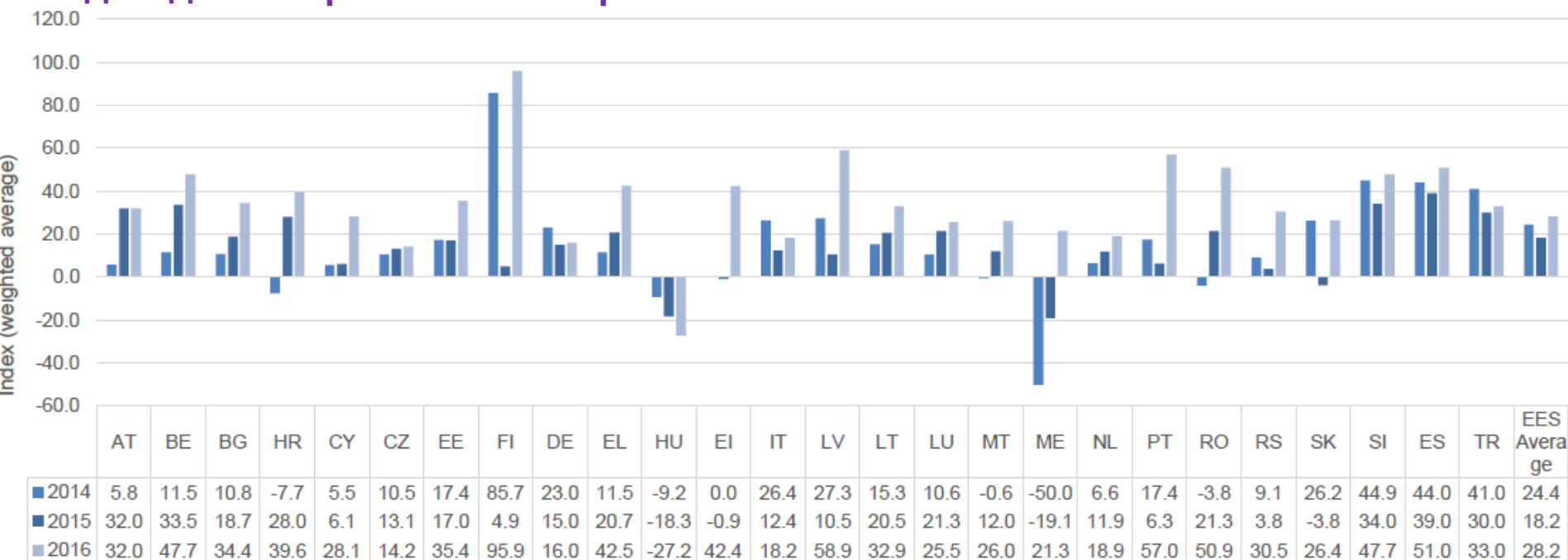
България: Приходи от продажби в чужбина – резултати и очаквания

Балансово число=разлика между положителните и негативните очаквания, в процентни пункта

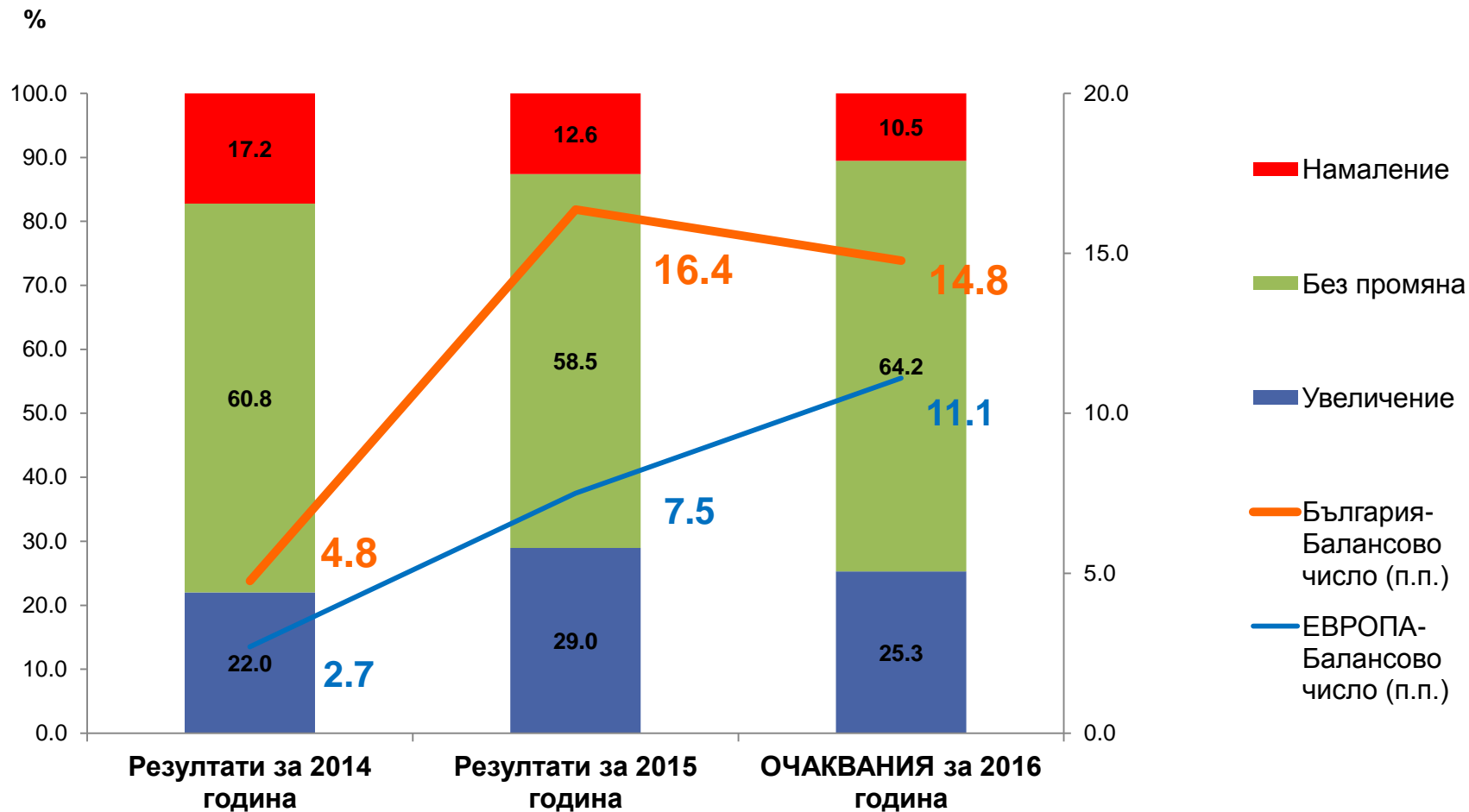
ЕВРОПА: Приходи от продажби в чужбина – резултати и очаквания

- Преобладаващи позитивни очаквания за износа през 2016 г. имат представителите на бизнеса в **Финландия**, следвани от **Латвия** и **Португалия**.
- Единствено в **Унгария** мнозинството фирми са с негативни очаквания за продажбите в чужбина;
- **България** е на 11-то място по оптимистични очаквания за приходите от износ догодина в сравнителен европейски план.

Балансово число=разлика между положителните и негативните очаквания, в процентни пункта

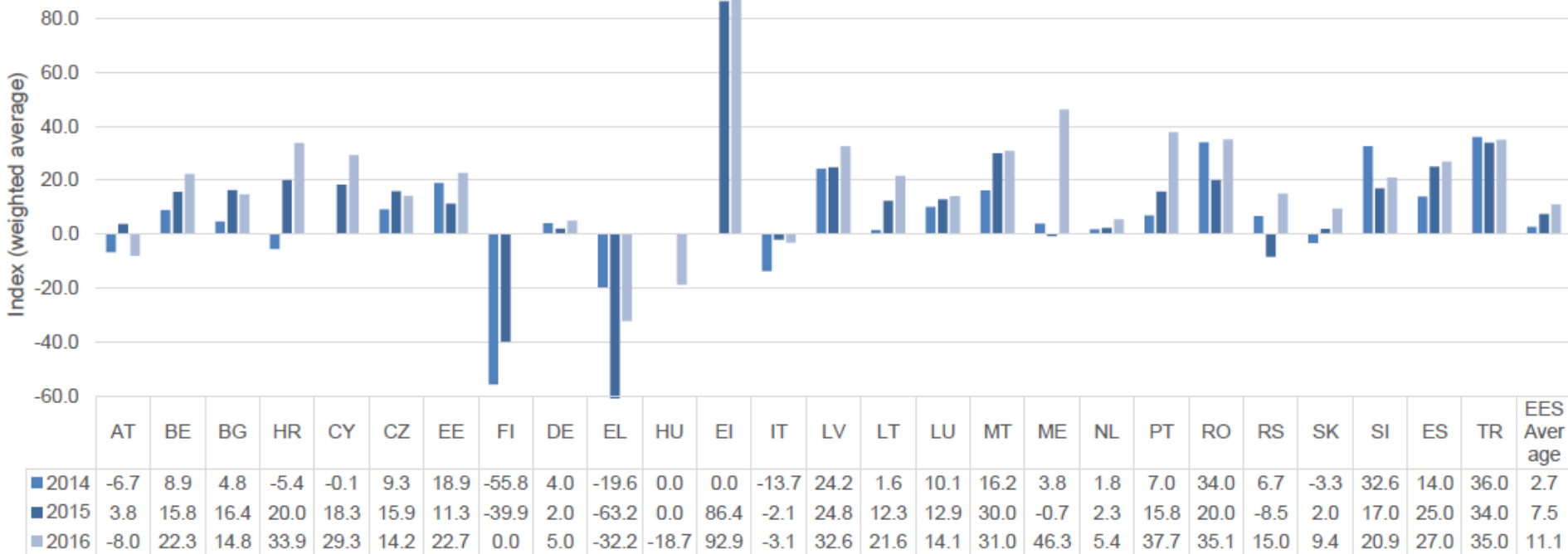
България: Заетост – резултати и очаквания

Балансово число=разлика между положителните и негативните очаквания, в процентни пункта

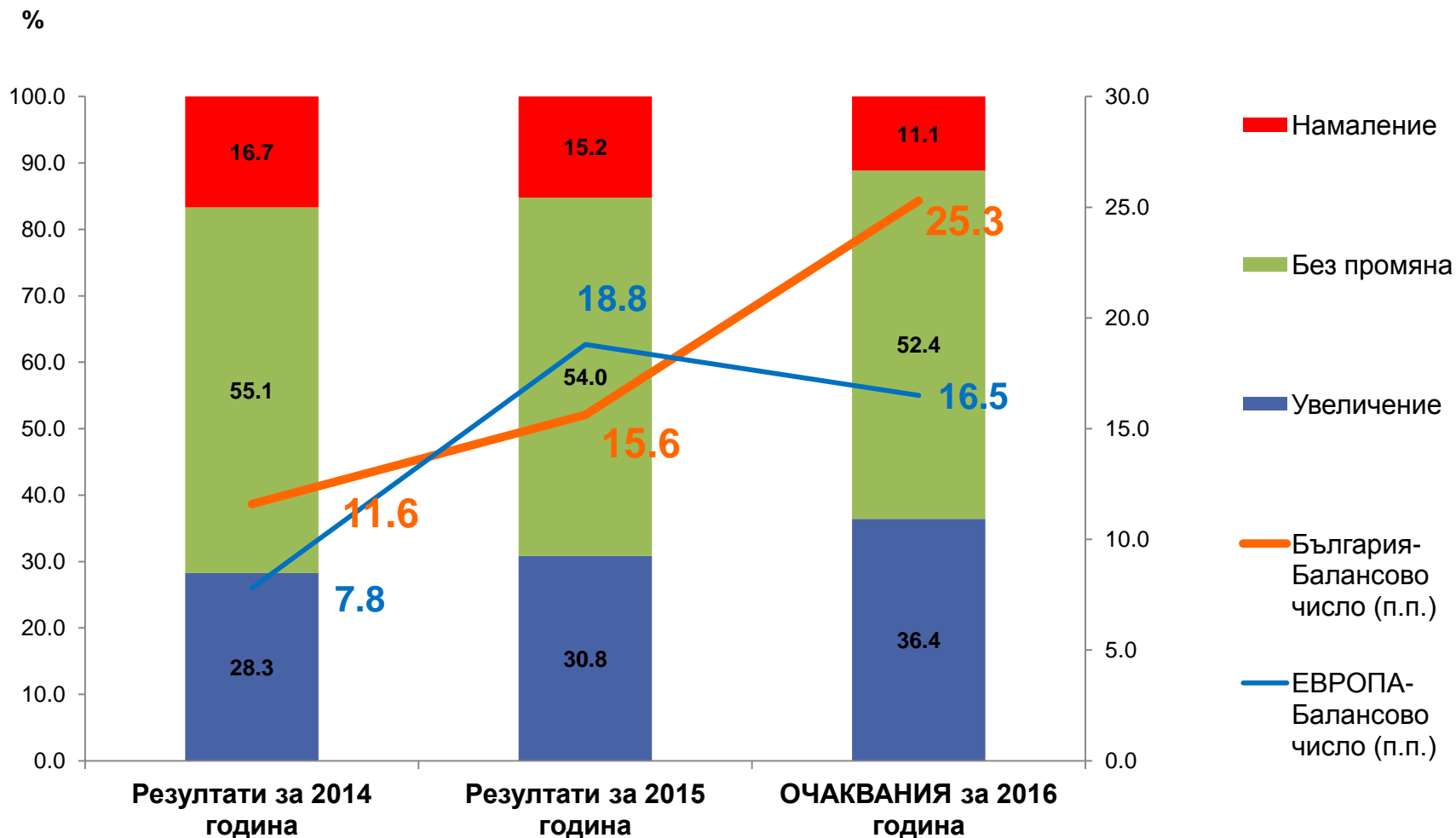
ЕВРОПА: Заетост – резултати и очаквания

- **Ирландия, Черна гора и Португалия** са първите три страни по доминиращи оптимистични прогнози за увеличение на заетостта през 2016 г.
- Преобладаващо песимистични перспективи за 2016 г. се откриват в **Гърция, Австрия** и **Италия**.
- **България** е на **12-то място** по оптимизъм за заетостта през 2016 г. сред европейските страни.

Балансово число=разлика между положителните и негативните очаквания, в процентни пункта

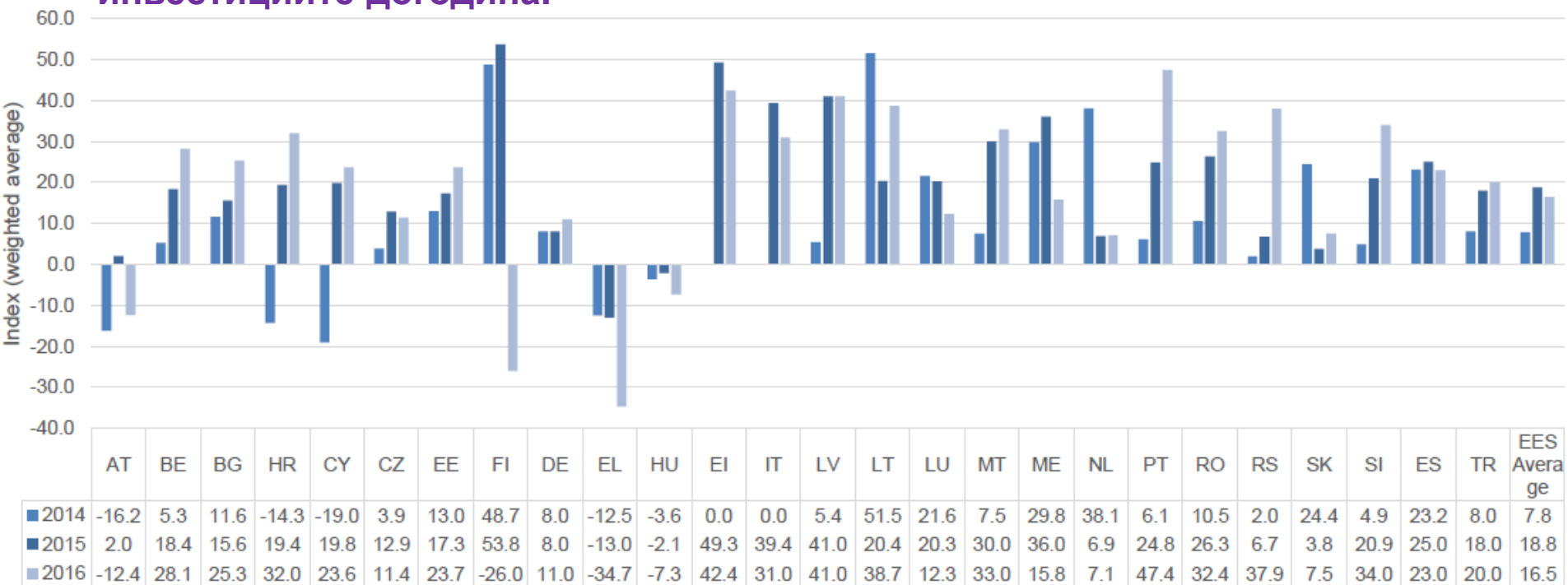
България: Инвестиции – резултати и очаквания

Балансово число=разлика между положителните и негативните очаквания, в процентни пункта

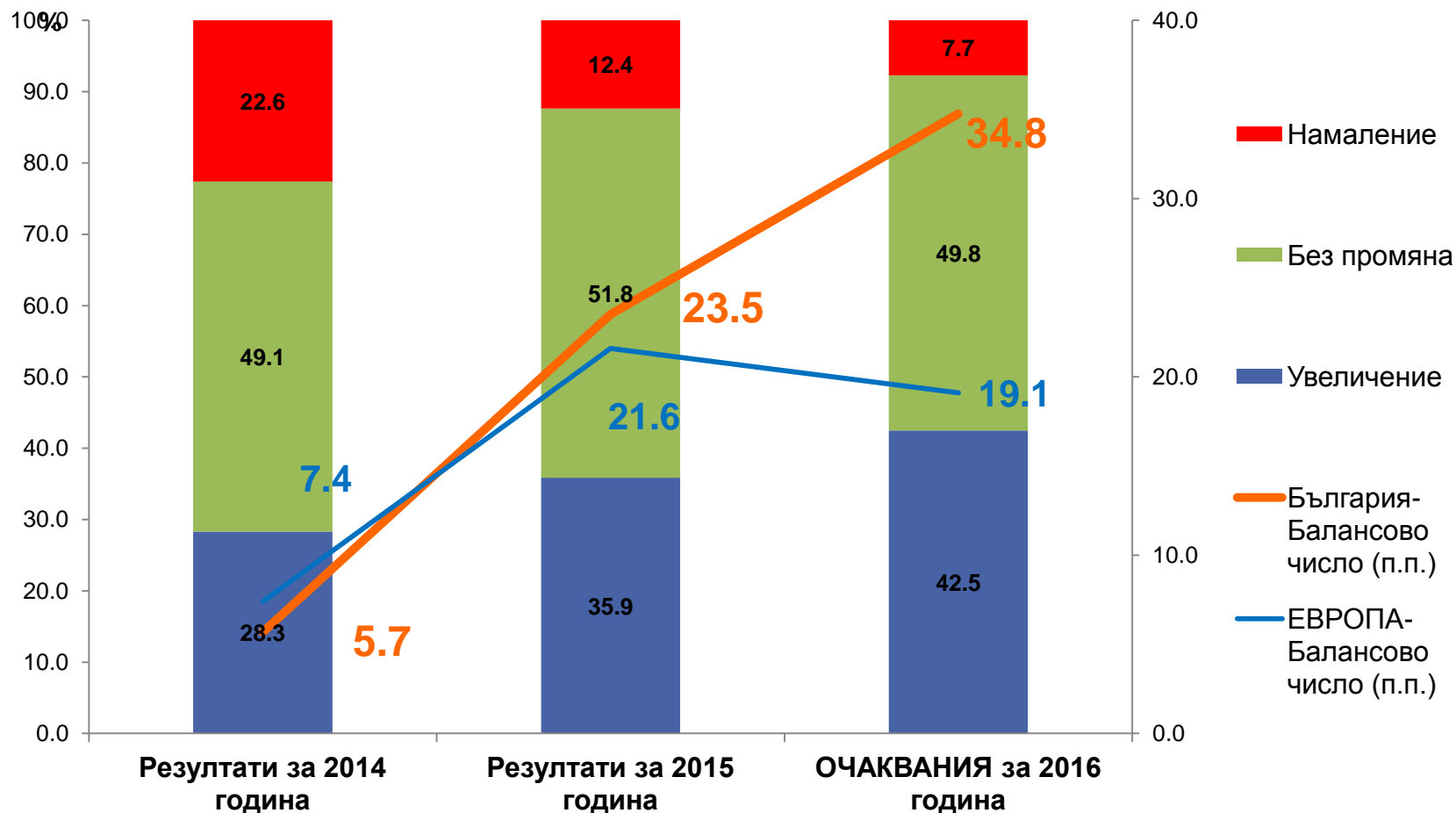
ЕВРОПА: Инвестиции – резултати и очаквания

- Първите три страни с най-оптимистични очаквания за инвестициите догодина са **Португалия, Ирландия и Латвия.**
- С мнозинство песимистични очаквания са фирмите от **Гърция, Финландия и Австрия.**
- България е на 12-то място по преобладаващи позитивни очаквания за инвестициите догодина.

Балансово число=разлика между положителните и негативните очаквания, в процентни пункта

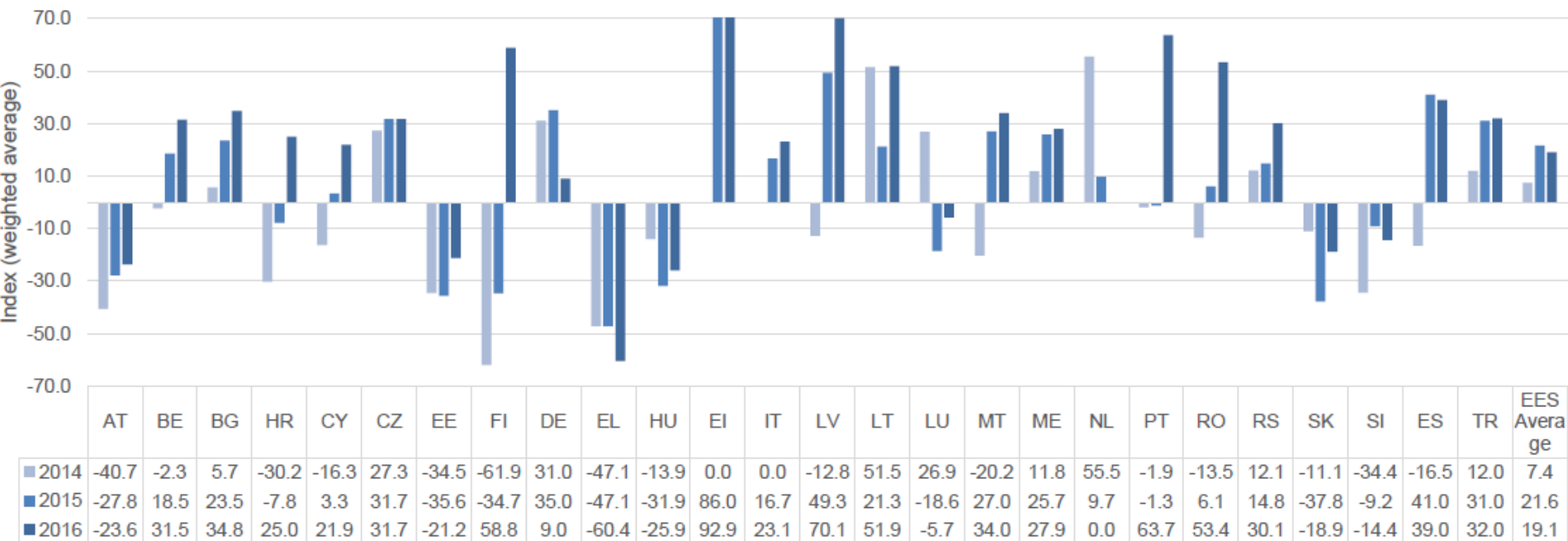
България: Бизнес климат – резултати и очаквания

Балансово число=разлика между положителните и негативните очаквания, в процентни пункта

ЕВРОПА: Бизнес климат – резултати и очаквания

- Фирмите в **Ирландия** са с най-оптимистичните очаквания за 2016 г. по отношение на бизнес климата, следвани от тези в **Латвия и Португалия**.
- Най-много песимистични очаквания за развитието на бизнес климата за 2016 г. има в **Гърция и Унгария**.
- **България** е на 8-мо място по преобладаващи позитивни перспективи за бизнес климата през 2016 г. сред страните от Европа.

Балансово число=разлика между положителните и негативните очаквания, в процентни пункта

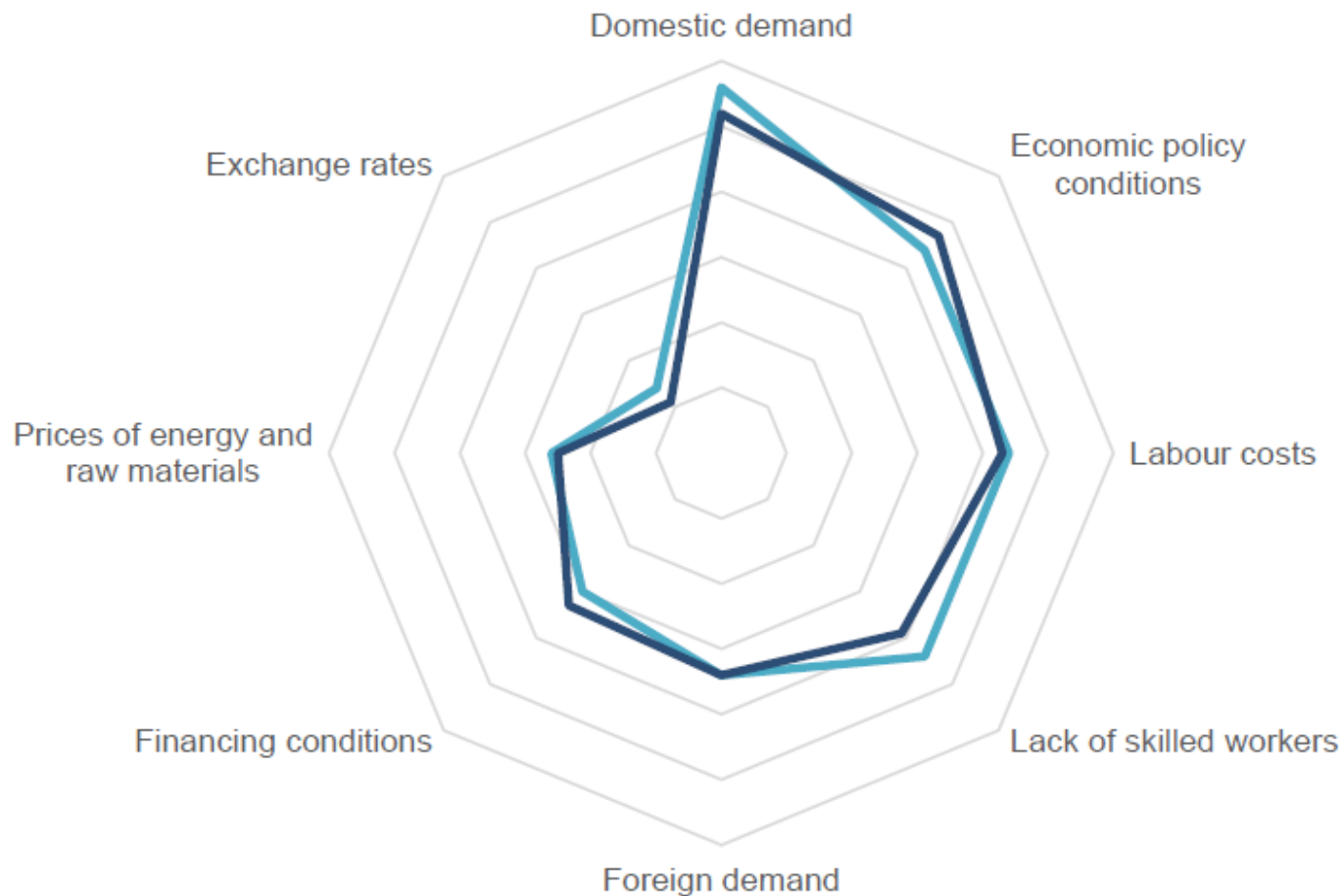
България: Затруднения – резултати и очаквания

ЕВРОПА: Затруднения – резултати и очаквания

— 2015O — 2016F

2015 г. РЕЗУЛТАТИ **2016 г. ОЧАКВАНИЯ**

България: 2015 година сравнение между очакванията и резултатите

Подобрение/увеличение - дял на фирмите (%)

■ Резултати за 2015 година

□ Очаквания за 2015 година (представени през 2014 г.)

- Сравняват се от двете последователни проучвания:
 - Първоначалните очаквания за 2015 година, представени от анкетата през 2014 година
 - Отчетените резултати за 2015 година от анкетата през 2015 година;
- Почти 100% изпълняемост на позитивните очакванията за бизнес климата;
- Преизпълнение с 1% на положителните очаквания за наемането на повече персонал;
- Най-голямо неосъществяване има на очаквания за приходите от износ (77% от прогнозираните по-високи успяват реално да ги постигнат) и приходите от продажби в страната (83% от очаквалите по-високи приходи ги постигат);
- Реално по-високи инвестиции през 2015 година са направи 85% от планиралите такива;

Благодаря за вниманието!

Цветан Симеонов

Председател на УС на БТПП

БТПП
ул. Искър № 9
1058 София, България
Тел.: (+359 2) 8117 400
Факс: (+359 2) 987 32 09
Web site: www.bcci.bg
E-mail: bcci@bcci.bg

За повече информация:
<http://www.eurochambres.eu>